

Sirkka-laulaja YK:n kehitys- yhteistyössä

Guyanasta uutta näkökulmaa oman maan kulttuuriin

Guyana on hieman Suomea pienempi valtio Etelä-Amerikassa, Venezuelan ja Surinamin välissä. Kuten Suomikin, Guyana on hyvin harvaan asuttu maa. Asukkaita on alle miljoona, ja heistäkin melkein kaikki asustavat pienellä kaistaleella Atlantin rannalla, jättäen laajat metsäalueet jotakuinkin ihmiskäden ulottumattomiin.

Alkuperäiskansaa eli amerintiaaneja kyllä asuu myös sisämaan pikkukylissä, mutta nämä kylät ovat sijaintinsa takia hyvin eristäytyneitä. Tieverkosto on parhaimmillaankin, eli kuivana kautena, käyttökelpoinen vain maastoautoille, ja useisiin kyliin ei pääseä ilman venettä tai lentokonetta. Miten tällaisissa yhteisöissä voidaan huolehtia asukkaiden hyvinvoinnista, tarkemmin sanottuna YK:n vuosittain toteutumisesta? Tätä asiaa olen miettinyt ammatikseni nyt viisi kuukautta.

Viime kesänä Suomen Ulkoministeriö mainosti nettisivuillaan rahoittamaansa vapaaehtoispaikkaa YK:n kehitysyhteistyöohjelmassa UNDP:ssa Guyanassa. Paikka oli tarjolla uusiutuvan energian asian tuntijalle, ja vain suomalaiset hakijat huomioitiin. Sirkka-harrastukseen toki tulisi katko, vaikka etäyhteyttä maanantaiharjoituksiin harkittiin. Kotimaisilla bioenergiamarkkinoilla vallinneen epävarman työllisyystilanteen ja alle kouluikäisten lasten helpon liikkuvuuden johdosta päätimme perheen kesken lähteä leikki- ja seikkailumielellä kokeilemaan jotain aivan uutta. Muita hakijoita ei tainnut olla, huhujen mukaan paikka oli ollut täyttämättä jo ainakin vuoden, ennenkuin tartuimme syöttiin. Lokakuussa pakkasimme Jyväskylässä perheemme tärkeimmät tavarat matkalaukkuihin ja lensimme uuden kotimaamme Guyanan pääkaupunkiin, Georgetowniin.

UNDP:n toimisto Georgetownissa on siirtomaa-aikainen valkoinen kolmikerroksinen puutalo. Siellä mietitään kuumeisesti ratkaisuja köyhyyden vähentämiseksi, hyvän hallintotavan valtavirtaistamiseksi, Aids-ongelman lievittämiseksi, sekä tietysti myös ympäristö- ja energia-alan puutteiden hoitamiseksi. YK:n toiminnan painopisteistä eli vuosittain asetettavista tavoitteista yksikään ei liity suoraan energiaan, mutta kaikki ovat jotenkin riippuvaisia energian saatavuudesta. Lasten koulunkäynti ei tahdo luonnistua ilman valoja, ja terveysasemilla tarvitaan lääkkeitä varten jääkaappi. Perinteisessä ruoanvalmistuksessa käytetään paremman tekniikan puutteesta avotulta, jolloin koko perhe altistuu savulle. Ja pitäähän läppärit ja ipodit ladata jossain. Suomen ydinvoimaresanssiin valmistautuvaan energiateollisuuteen verrattuna Guyanan tarpeet näyttivät olevan aivan eri maailmasta.

Tutustumista

YK:ssa työt eivät kuitenkaan ole edenneet aivan niin ripeästi kuin olin odottanut. Kehitysyhteistyössä pitää hyvin tarkkaan suunnitella ennenkuin tekee, ja samaan soppaan on usein ehdolla montakin kokkia. Niinpä meille on jäänyt aikaa tutustua uuteen kotikaupunkiimme jo melko hyvin. Georgetownin nähtävyydet tosin ehtisi käydä läpi päivässäkin, joten nekin vähät matkailijat, jotka Guyanaan saapuvat, jatkavat yleensä melko pian sisämaan luontokohteisiin. Kaieteurin putoukset kilpailevat maailman korkeimman vesiputouksen tittelistä, ja lintuharrastajalle Guyana lienee aikamoinen paratiisi. Koskematon sademetsää ja kosteikkoo löytyy silmänkantamattomiin.

Georgetownin arkipäivät ovat melkoisen yksitoikkoisia. Kaupungilla liikkuminen on joskus hieman raskasta, sää vaihtelee paahtavasta auringonpaisteesta rankkasateisiin. Kaupungissa alkaa olla autoja niin paljon, että ruuhkat ovat yleisiä,

ja jalankulku on autojen ja avoviemäreiden seassa melko turvatonta, varsinkin lasten kanssa. Kaupoissa myydään länsimaisia säilykkeitä ja kiinalaista rihkamaa. Toreilla saa hedelmiä ja vihanneksia, mutta ainakin aluksi oli hankalaa valita sopivat tarvikkeet ruoanlaittoa varten. Guyana ei ole halpa maa, ja tuontitavarat ovat erityisen kalliita. Olemme kuitenkin puolen vuoden kokemuksella päässeet sen verran paikallisesta tarjonnasta jyvälle, ettei tarvitse enää Pizza Hutin pizzojen tai amerikkalaiseinesten varassa elää. Varsinkin hedelmien runsaus on luksusta, jota Suomeen palattuamme tulemme varmasti kaipaamaan.

Laulamisen riemua

Kulttuurielämää emme ole vielä päässeet kunnolla kokemaan. Konsertteja tai teatteria täällä ei juurikaan ole, tai ne poikkeavat hyvin paljon omasta käsityksestäni. Georgetownissa on tätä nykyä kamarikuoro, ja heidän joulukonserttinsa oli kokoonpanon ensimmäinen julkinen esiintyminen. Nuori kuoronjohtaja oli ilmeisesti ammattilainen, kuten myös pari rivilaulajaa, mutta suurin osa ryhmästä oli tullut kuoroon vailla minkäänlaista musikaalista taustaa. Varmuuden vuoksi kaikissa kappaleissa oli pianosäestys. Esiintymispaikka oli vaikuttava, St. George's Cathedral on yksi maailman suurimmista puurakennuksista. Ohjelmistoon oli **Mozartin** ja **Haydnin** lisäksi sekoitettu **Michael Jacksonia** ja **Shakiraa**, ja kuorolaisista huokuva laulamisen riemu sai yleisönkin hyvin innostuneeksi. Seuraavaa konserttia varten varmasti harjoitellaan nyt kovalla itsetunnolla. Itse en ole kuitenkaan toistaiseksi jatkanut lauluharrastustani täällä.

ovatkin vaarattomia, niin yleisen käsityksen mukaan ne on hyvä aina varmuuden vuoksi liiskata tai paloitella mahdollisimman aikaisessa vaiheessa. Kun tarvittavat varoimet on opittu ja omaksettua, elämä Guyanassa tuntuu melko turvalliselta.

Uusi näkökulma

Georgetownin ilmasto on yksitoikkoisen vakaa, 31 astetta ja puolipilvistä. Joskus öisin kylmenee hieman, alle 27 asteeseen, ja tuuli usein vielä korostaa kylmän purevuutta. Silloin on vaikea eläytyä Suomen kevääseen, jossa talven jälkeen 10:n lämpöasteen ylitys tuntuu jo helteeltä.

Moni muukin asia saa täältä tropiikista käsin aivan uusia merkityksiä. Kun palaamme Suomeen puolentoista vuoden päästä, osaamme varmasti

arvostaa vuodenajan vaihtelun lisäksi ainakin juomakelpoista vesijohtovettä, jätehuoltoa, liikennepoliisia sekä tuoreita meijerituotteita. Vaikka Suomessa harmiteltiin kunnallisen lautakasoja tai lastentarhan kosteusvaurioita, oli moni asia kuitenkin suhteellisen hyvällä mallilla. Matkan tarkoituksenaan ei ollutkaan ensisijaisesti tutustuminen toiseen kulttuuriin, vaan uusi näkökulma omaamme.

Georgetownissa asuminen ei aina ole ruusuilla tanssimista. Käytännössä koko Guyanan rannikko on merenpinnan alapuolella ja näin ollen tulville altista seutua. Kadut ovat pitkien sadejaksojen jälkeen veden vallassa, ja kerran olemme saaneet luututa tulvavettä myös alakerran lattialta. Turvallisuusongelmia on sekä liikenteen että rikollisuuden osalta, ja heti ensimmäisten kuukausien aikana jouduimme osallisiksi sekä kolariin että aseelliseen ryöstöön. Onneksi näistä selvittiin melko vähin vaurioin, ja eksoottisilta taudeilta on toistaiseksi välttytty kokonaan. Hämmäkkejä ja käärmeitä täällä kohtaa silloin tällöin, ja vaikka useimmat